

دانشگاه علوم کشاورزی
و منابع طبیعی ساری

بسمه تعالی

دستورالعمل زراعی رقم جدید "شهریار" با عملکرد بالا

مسئول پروژه: دکتر قربانعلی نعمت‌زاده

مجری پروژه: مهندس مرتضی اولادی

همکاران: مهندس عمار افخمی قادی، مهندس عمار قلی‌زاده، مهندس فرهاد باقری، مهندس مجتبی آقاجانی، مهندس مریم امامی، دکتر علیرضا بابایی، مهندس رضا وجدان، مهندس امیر ضیائی، مهندس مسعود رحیمی و مهندس کامران مظفری.
این رقم توسط محققین پژوهشکده ژنتیک و زیست‌فناوری کشاورزی طبرستان و با همکاری سازمان انرژی اتمی ایران در سال ۱۳۹۸ (پس از ۱۰ سال) معرفی و به پاس زحمات شهیدان هسته‌ای بویژه شهید دکتر مجید شهریار به نام "شهریار" نامگذاری گردید.

بخش فنی - تحقیقاتی برنج پژوهشکده - پائیز ۱۳۹۹

آدرس: ساری - کیلومتر ۹ جاده دریا - دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری - پژوهشکده ژنتیک و زیست‌فناوری کشاورزی طبرستان

تلفن: ۰۱۱ - ۳۳۶۸۷۶۴۸

۲۱- درجه حرارت ژلاتینی شدن (GT): ۵/۵ (پایین)

۲۲- غلظت ژل (GC): ۹۷ میلی‌متر (نرم)

۲۳- درصد آمیلوز (AC): ۲۵/۷ درصد

۲۴- عطر و طعم: متوسط (نمره ۲)

۲۵- حساسیت به کرم برگ‌خوار: متحمل

۲۶- حساسیت به کرم ساقه خوار: نسبتاً متحمل

۲۷- حساسیت به بیماری بلاست: متحمل

۲۸- حساسیت به بیماری پوسیدگی طوقه (ژیبرلا): متحمل

مشخصات کامل برنج رقم "شهریار"

مشخصات رقم "شهریار" از جمله خصوصیات مورفولوژی، زراعی، کیفی و سایر خصوصیات آن بر اساس استاندارد کیفی و سایر خصوصیات آن بر اساس استاندارد SES (Standard Evaluation system for Rice) تعریف شده به شرح ذیل می‌باشند.

۱- طول دوره رشد (از بذر پاشی تا برداشت): ۱۲۵ روز

۲- ارتفاع بوته: ۱۱۴/۳ سانتی‌متر

۳- فاصله مناسب کاشت: ۲۵×۲۵ سانتی‌متر

۴- تعداد پنجه در هر کبه: ۱۷/۲ عدد

۵- وضعیت خروج خوشه از غلاف: خروج کامل

۶- رنگ پایه بوته: سبز روشن

۷- وضعیت ریشک: ریشک در انتهای خوشه

۸- طول خوشه: ۲۸/۶ سانتی‌متر

۹- ریزش دانه: ریزش ندارد

۱۰- وزن هزار دانه: ۲۶/۲ گرم

۱۱- تعداد کل دانه در خوشه: ۱۵۳/۹ عدد

۱۲- تعداد دانه بارور در خوشه: ۱۳۸/۸ عدد

۱۳- تعداد دانه پوک در خوشه: ۱۵/۱ عدد

۱۴- عملکرد شلتوک در هکتار: ۸ تا ۸/۶ تن در هکتار

۱۵- طول دانه شلتوک: ۱۱/۱۲ میلی‌متر

۱۶- طول دانه برنج سفید: ۷/۳۱ میلی‌متر

۱۷- عرض دانه برنج سفید: ۱/۸۶ میلی‌متر

۱۸- درصد تبدیل: ۶۲/۷۵ درصد

۱۹- وضعیت دانه از نظر گچی بودن: گچی و یا شکم سفید

نمی‌باشد

۲۰- طول دانه پس از پخت: ۱۱/۱۷ میلی‌متر

تهیه خزانه

بهترین زمان تهیه خزانه پلاستیکی ۵ لغایت ۲۰ فروردین می‌باشد. جهت جداسازی بذره‌های پوک از بذره‌های سالم آن را در محلول آب نمک (۱/۵ کیلوگرم نمک در ۱۰ لیتر آب) غوطه‌ور نموده تا بذره‌های پوک به سطح آب آمده و بذره‌های سالم را جمع‌آوری و چند بار با آب معمولی شست و شو داده می‌شود. به منظور جوانه‌دار نمودن بذور ابتدا ضدعفونی بذره‌های سالم با قارچ‌کش‌های رایج (ویتاواکس نسبت ۲ در هزار یا نوردوکس با نسبت یک در هزار) انجام و به مدت ۲۴ ساعت آن را در آب معمولی خیسانده و پس از خارج نمودن آب به مدت ۷۲ ساعت در یک محل گرم نگهداری و در دو نوبت صبح و عصر با آب ولرم آبیاری می‌شود.

میزان بذر مصرفی خزانه (یک هکتار زمین زراعی) حدود ۴۵-۴۰ کیلوگرم (کشت مکانیزه) و حدود ۵۰ کیلوگرم (کشت سنتی) می‌باشد. البته با توجه به شرایط منطقه میزان بذر مصرفی متغیر می‌باشد. مصرف کود شیمیایی به ازای هر کرت ۳×۱۵ متر، ۱-۰/۵ کیلوگرم اوره به اضافه ۲ کیلوگرم کود سوپر فسفات تربیل و ترجیحاً مقدار یک کیلوگرم کود سولفات پتاس می‌باشد (کود حیوانی حدود ۴۰-۳۵ کیلوگرم برای هر کرت سنتی- ۳×۱۵ متر).

توصیه می‌گردد پس از برداشت پلاستیک خزانه با توجه به کوتاه بودن نشاها از محلول سیلیکات پتاسیم (۲ در هزار) جهت تقویت و رشد نشاها استفاده گردد. در ضمن توصیه می‌شود از دادن کود سرک اوره در خزانه به عنوان کود سرک خودداری گردد.

نکات مهم در میزان کود مصرفی

مقدار کود شیمیایی مورد نیاز برای رقم جدید شهریار برای یک هکتار زمین زراعی، ۱۸۰-۲۰۰ کیلوگرم اوره، ۱۵۰-۱۰۰ کیلوگرم فسفات و حدود ۱۵۰-۱۸۰ کیلوگرم پتاس (طبق آزمایشات کودی) می‌باشد. رقم جدید **خوابیدگی (ورس) ندارد**. توصیه می‌گردد کودپاشی اوره در چند مرحله انجام گیرد: مرحله اول همزمان با نشاکاری (۴۰٪ اوره همراه با کود فسفات و ۷۰٪ پتاس)، مرحله دوم ۳ تا ۴ هفته پس از نشاکاری (۳۰٪) و مرحله سوم اوایل زایشی (۳۰٪ مابقی اوره و پتاس). **توصیه می‌گردد ۵ تا ۱۰٪ بعد از خروج خوشه از محلول‌های پتاس بالا مانند K50 یا K60 استفاده گردد.**

نشاکاری

بهترین زمان نشاکاری اوایل اردیبهشت ماه تا ۱۰ اردیبهشت ماه می‌باشد. زمانی که نشاء به ۴-۶ برگگی و ارتفاع آن در حدود ۱۸-۱۵ سانتی‌متر رسید، بهترین موقع انتقال نشاء است. همچنین بهترین عمق نشاء حدود ۳ سانتی‌متر و بهترین فاصله برای کشت

سنتی ۲۵×۲۵ و جهت کشت مکانیزه ۲۱×۳۰ سانتی‌متر برای کشت می‌باشد. تعداد نشاء در هر کبه شامل ۶-۴ عدد می‌باشد.

مبارزه با آفات و بیماری‌ها

توصیه می‌گردد حتماً جهت مبارزه با نسل اول کرم ساقه‌خوار از سم گرانوله ریجنت یا دیازینون و یا فنتروتیون بصورت محلول پاشی یک و نیم لیتر در هکتار استفاده شود. از آنجاییکه این رقم نسبت به بیماری بلاست متحمل بوده در صورت مشاهده، می‌توان از سم بیم و یا قارچکش‌های عمومی مانند تیلت استفاده کرد.